

Individ er iagttaget at være 16 Pd. Udvalget har derfor vistnok truffet det Rette ved at indskrænke Fyrdningsbestemmelserne for Lag og Drred til de første Bunde, og er, hvad Drred og Sølt angaar, deri afvejet fra mit til Forhandling forelagte Udkast, hvis § 11 blev udfødt af de almindelige Bestemmelser om Saltvandsfiskeriet. Tilgemaade maa jeg erkjende den Forandring rigtig, som er foregaaet med mit Forlags § 9, og at det, navnlig af Hensyn til Bornholm, ikke passede at sætte 7 Em. som mindste Størrelse for Kjøb og Salg af Sild over hele Landet; thi som bekjendt opnaar den under nævnte D forekommende Sild ikke nær den Størrelse som i Drefund og Belterne og fremdeles, hvor Vandets stærkere Salthed tilføder den en Udvilling, som bedre svarer til dens Stilling i Fiskeriget. Middelftørrelsen af den bornholmste Sild kommer til at staa omtrent ved 6 Em., og til Bevis for, hvorledes Vandets Saltholdighed virker, kan anføres, at den, som allerede ovenfor anført, overhovedet falder større Best end Ost for Den, upaatvilelig som Følge af Vandets større Salthed det første end det sidste Sted. Som det ses af Udvalgets Lovforslag § 67 er Silden ganske stillet udenfor Maalbestemmelse, fordi en saadan efter det Dplyste ikke vilde kunne gives ens for hele Landet, og der skjønnes ej heller at ville kunne flyde væsentlige Ulemper heraf, naar den Massetørrelse fastholdes, som vore Fiskere hele Landet over hidtil have brugt til deres Sildenet.

Blandt de Mange, jeg kom i Berøring med, for at faa Meddelelser, skal jeg, foruden Byfoged Livarius i Rønne, nævne Fisker Anders Jensen af Raas, i Nærheden af det saakaldte Johns Kapel. Han vidste ikke noget Omst at stille i Henseende til nye Lovbestemmelser og troede, at det gik med alle de andre Fiskere som med ham. Indbyrdes enedes Fiskerne, saavidt han var kjendt, godt under Driften af deres Næring; derimod klagede han over Blekingsvragerne (som drive efter Sild) — ikke de staaeste — fordi de saa ofte satte ind paa Bornholmernes Lagetroge. Da Lagefiskeriet i Almindelighed gaar for sig udenfor den ssterritoriale Grænse, er derved Sntet at gjøre.

3 Allinge udtalte Borgermester Markmann, i hvis Person tillige Funktionerne som Løbinspektør, Postmester og Telegrafbestyrer vare forenede, at Forholdene stode lidt forskjelligt fra de andre Dens Fiskestationer. Fiskerne der gjorde ikke Stort ved deres Haandtering, men passede hellere Lørd og anden Gjering. Sildebisset forsømtes; kun om Efteraaret brugtes nogle Lagetroge; de søgte derimod deres Hovedfortjeneste ved det saakaldte „Kadrejeri“, d. e. Handel med forbijslende Skibe, hvorfor Pladsen ligger meget bekvemt; men dette Erhverv stillede sig paa Grund af de stegne Priser paa Fornødenheder, nu ikke mere saa gunstigt. Som Grund for, at Sildebisset forsømtes, angave Fiskerne, at det ej kunde lønne sig, fordi en Mængde Svenske anløb Havnen med deres Fangst og nedsatte Priserne for dem; de udtalte Omst om et Forbud herimod. Men ganske modsat ønskede den øvrige Byens og Omegnens Befolkning, at ingen Hindring maatte blive lagt de svenske Fiskere i vejen, da den havde dem at takke for, at de fik den til deres Forbrug saa nødvendige Sild; ellers fik de ingen. Kjøbstads- og Landboerne begjærte endog Svenskerne, ved at aabne dem Husrum for længere Ophold, saaledes at endog svenske Fruentimmer følge med til at staa bi ved Garnens Røgt og Madlavning; de tage da midlertidig Station 14 Dage ad Gangen, og komme igjen, naar de have været i Hjemmet for at barke Rættene m. m. Deres Drivegarn ere 26 Favne lange og 3 Favne dybe med 8½ Sene Maffer. — Med Havnefoged Hammer besøgte jeg et nyt anlagt Røgeri, der i 2 Rum kunde optage 80 D Sild ad Gangen. Silden røges blød, kan kun holde sig 14 Dage, forsendes til Kjøbenhavn. Det skader Ravens Udseende meget, at Indvoldene udrides af Bugen, uden at denne opskræves; derefter vaskes de, opstryges og lufttørres, førend de bringes i Hede og tilsidst i Røg; et Parti kan efter denne Omgangsmaade gjøres færdig paa 1 Dag.

3 Sandvig gave Fiskerne Niels Jensen og Hans Peter Hammer Oplysninger, samstemmende med hvad jeg Dagen forud havde hørt i Raas. De havde ingen Omst at foredrage i Henseende til Lovgivning, men klagede meget over, at Svenskerne vare dem i vejen og nedsatte Priserne for dem, og de paastode, at de jevnlig drev og fiskede indenfor ½ Mil fra Land.

Gudhjem, hvorfra den fleste Overfart til Christiansø finder Sted, er uidentvøl det anseligste Fiskerleje paa Bornholm. Her ere Forholdene ganske anderledes; Svenskerne taales ikke; Fiskeriet drives livligt, og i de fleste Fiskerboliger haves Anstalt til Røgning af Sild, som alle gaa til Kjøbenhavn. Fiskerne formaa ej heller at bruge Kadrejeriet; til Lovbestemmelser sporedes ingen Trang; Svenskerne, jagde de, skulde de nok selv holde borte.

3 Fiskerlejet Leign angav Sogneraadsmedlem Jørgensen, som har Salteri med en Afætning af 400 Ddr. Sild aarlig, at der findes 30 Fiskerfamilier. Der kommer kun saa Svenske, som nu, siden Salteri er oprettet, let ingen Stade kunne gjøre. Lagefiskeri med Dæksbaade tiltager; de holde da helst Station ved Christiansø, om hvilken der siges at være flest Fisk til høj Vægt; der fangedes flere til 56 og en enkelt til 60 Pd. Havneanlæg var begyndt og forventedes udført uden at have noget større Tilskud nødvendig end 1000 Pd.